

การตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

Decision to Select Political Representatives in Democratic System of Trang Province Citizens

ปรีดี ปราโมทย์ เลิศวรภัทร^{1*} และ ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ²
(Preepramod Lertworapat^{1*} and Nattawat Siriphornwut²)

^{1*}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, กรุงเทพมหานคร
The Degree of Doctor of Public Administration, Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

²คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, กรุงเทพมหานคร

²Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: preepramod6914@gmail.com

Article history:

Received 21 October 2025

Revised 1 December 2025

Accepted 9 December 2025

SIMILARITY INDEX = 15.64 %

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง 3) ศึกษากระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง 4) เพื่อหารูปแบบแรงจูงใจในการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 ท่าน คัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ตัวแทนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง, ตัวแทนกลุ่มงานปกครองอำเภอในจังหวัดตรัง จำนวน 3 ท่าน, ตัวแทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง, ตัวแทนสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ด้านการเมืองการปกครองและผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐประศาสนศาสตร์) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนจังหวัดตรัง สามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้อย่างอิสระ ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงในลำดับต้นๆ ของภาคใต้ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีอัตราการไปใช้สิทธิสูง และประชาชนจังหวัดตรังมีพฤติกรรมเฉพาะชอบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดแทรกในทุกกิจกรรม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมือง มีการพิจารณาผู้สมัครจาก ภูมิหลังของผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร พรรคการเมือง และการสื่อสารทางการเมืองจากผู้สมัครและพรรค 3) กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้ง มีการค้นหาข้อมูลผู้สมัคร การสร้างกฎเกณฑ์ หลักเกณฑ์ การประเมินและจัดลำดับผู้สมัคร และตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัคร 4) รูปแบบแรงจูงใจในการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรมีการสร้างกิจกรรมทางการเมือง ประชาสัมพันธ์ ทุกโอกาสให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง และสร้างกระแสความนิยม

คำสำคัญ ประสิทธิภาพ แรงจูงใจ การตัดสินใจ สิทธิการเลือกตั้ง ตัวแทนทางการเมือง

Abstract

The research aims to 1) study the political participation of Trang citizens, 2) study the Factors Affecting Decision to Select Political Representatives in Democratic System of Trang Province Citizens, 3) study the decision-making process of Trang citizens decision-making to elect political representatives in a democratic regime. 4. To find the motivational model for the decision to exercise the right to vote for political representatives in a democratic regime of Trang Province Citizens. This was a qualitative research using a structured interview with in-depth interviews as the research tool. Twenty key informants were purposively selected, consisting of representatives of citizens with voting rights, three representatives of district administrative groups in Trang Province, a representative of the Trang Provincial Election Commission, a representative of the Office of the Civil Politics Promotion, and a group of experts (politics and public administration experts). And using content analysis.

Research results: 1) Trang province citizens can freely express political opinions. People were politically active, ranked among the top in the South. There was a high voter turnout rate. People in Trang Province had a specific behavior of liking political participation, which was included in every activity. 2) the Factors Affecting Decision to Select Political Representatives. The candidates are considered from the background of the candidates, the qualifications of the candidates, the political parties, and the political communication from the candidates and the parties. 3) The process of deciding to elect a political representative had namely searching for information on candidates, creating rules and criteria, evaluating and ranking candidates, and deciding to vote for the candidates. 4) The motivational patterns in deciding to exercise the right to vote: Political activities and public relations should be created at every opportunity to raise public awareness of the importance of elections and create a sense of popular support.

Keywords: Effectiveness, Motivation, Decision Making, Voting Rights, Political Representation

1. บทนำ

การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นหลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยมีสิทธิมีเสียงในการปกครองตนเอง และทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย (น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ, 2567) การเลือกตั้งนั้นควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอาจแยกจากกันได้ จึงจะเป็นการเลือกตั้งที่สมบูรณ์ มิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อสร้างความชอบธรรมของกลุ่มบางกลุ่ม โดยไม่ได้โยงยึดกับประชาชนการที่ประชาชนมีความตื่นตัวและมีความต้องการเข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจของรัฐบาล (พระมหาจักรกฤษ ทินนปญโญ (โกติธัมม), 2562) การตัดสินใจเลือกตั้งมีความสำคัญต่อระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งหากประชาชนไม่มีการตัดสินใจเลือกตั้งและไม่สนใจศึกษาหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่สร้างหลักเกณฑ์ แนวทางในการตัดสินใจเลือกตั้งไม่มีการประเมินและการจัดลำดับผู้รับเลือกตั้ง และไม่มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็จะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยขาดเสถียรภาพ และไม่เป็นการยืนยันในหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย อีกทั้งยังส่งผลให้ขาดความชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองให้กับบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุภี นະที, 2564) ในการตัดสินใจเลือกตั้งมีปัจจัยหลายปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่มีปัจจัยเกี่ยวพันอย่างซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภายใต้สภาพการณ์ที่การแข่งขันในการเลือกตั้งหรือการแข่งขันทางการเมืองสูงแล้ว ก็ยังมีการใช้แนวโน้มของการใช้เทคนิคและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในกิจกรรมเลือกตั้งที่ซับซ้อนเพื่อกำหนดชัยชนะทางการเมืองมากขึ้นตามไปด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้ นักรัฐศาสตร์หลายท่านได้ให้ข้อสังเกตการณ์ ว่าการเลือกตั้งในปัจจุบันนับวันแต่จะมีความซับซ้อนหรือมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากขึ้น มีการใช้นวัตกรรมทางการเมืองหรือมีการใช้เงินในการเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก (พระครูศรีธรรมวิเทศ, 2563)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง ในปี 2566 เป็นส่วนหนึ่งของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2566 จัดขึ้นในวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 จังหวัดตรัง แบ่งเป็น 4 เขตเลือกตั้ง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 4 คน จังหวัดตรัง มีการแข่งขันทางการเมืองที่สูง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการหาเสียง เพื่อมาใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การหาเสียงทั้งเปิดเผย และแบบไม่เปิดเผย ทำให้เกิดหนี้สินตามมา จนทำให้นักการเมืองบางคนหลังจากได้รับตำแหน่งมาแล้วใช้อำนาจที่ตนมีต่อรอง เรียกร้อง หาผลประโยชน์ให้แก่ตน จนถึงการทำทุจริตคอร์รัปชัน

แม้จะมีการศึกษาปัจจัยการเลือกตั้งมากมาย ในการศึกษาปัจจัยการเลือกตั้งมีความหลากหลายมาก โดยปัจจัยหลักๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สมัคร (คุณสมบัติ, นโยบาย, การรณรงค์หาเสียง), ปัจจัยด้านผู้มีอิทธิพล (สื่อบุคคล), ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร (การรับรู้ข้อมูลจากสื่อ, การกล่อมเกลாதองศาสังคม), และ ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ) ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ยังคงขาดการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับ นิยามความสำเร็จ (Effectiveness) ในมุมมองของประชาชนภาคใต้ที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองเข้มข้นอย่างจังหวัดตรัง

จากความสำคัญข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง เพราะเหตุผลใด เพื่อนำเอาผลการศึกษาไปเป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงแรงจูงใจ การตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง และใช้เพื่อสื่อสารประชาสัมพันธ์กับประชาชนในจังหวัดตรัง ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องทัศนคติที่ดีต่อการเลือกตั้ง ซึ่งจะส่งผลให้การเลือกตั้งครั้งต่อไปได้รับความร่วมมือ ความเชื่อถือ

ศรัทธาจากประชาชน และเป็นสถาบันทางการเมืองที่ได้รับการยอมรับจากสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงแข็งแรงต่อไป รวมถึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาประสิทธิภาพต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในแง่มุมของการพัฒนากระบวนการตัดสินใจการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง
3. เพื่อศึกษากระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง
4. เพื่อศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวางแรงจูงใจในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นิยม เวชกามา (2561) หลักการพื้นฐานของการมีส่วนร่วมเกิดจากการอยู่ร่วมกันในสังคมที่จะต้องมีการกิจกรรมร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนา ซึ่งหัวใจของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ จะต้องให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ ในผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการพัฒนา

สมบัติ นามบุรี (2562) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการพัฒนา 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชน ตลอดจนกำหนด ความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ 2. ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้ 3. ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้าง ประโยชน์โดยการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารงาน ประสานงานและดำเนินงานขอความช่วยเหลือจากภายนอก 4. ขั้นมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ 5. ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่า การพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้น สำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

Nie & Verba, 1975 ได้อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นกิจกรรมของประชาชน เฉพาะบุคคล เป็นเรื่องของการกระทำกิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเมืองกลุ่มอื่น ๆ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูดการชุมนุมและการ พิมพ์อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรมที่มุ่งหมายเพื่อที่จะสร้างอิทธิพลต่อรัฐบาล ทั้งในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเลือกกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยการกระทำกิจกรรม

สรุปการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนได้ส่วนเสียกับผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกันการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาค ได้แก่ การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมือง

Plunkett and Attner (1994) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจนั้นประกอบด้วย ขั้นตอน 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การระบุปัญหา (Define the problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป ของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย 2) การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors) เมื่อสามารถระบุปัญหา ได้ถูกต้องแล้ว ควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่าง ๆ หรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ 3) การพัฒนาทางเลือก (Development potential alternatives) ทางเลือก เหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ 4) การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the alternatives) นำเอาข้อดีและข้อเสียของ แต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกับกันอย่างรอบคอบ 5) การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternatives) พิจารณาทางเลือก ที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียว ทางเลือกที่ดีที่สุดควรมีผลเสียต่อเนื่องในภายหลังน้อยที่สุด และให้ ผลประโยชน์มากที่สุด 6) การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) นำผลการตัดสินใจ นั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 7) การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system) ช่วยให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่

พระครูศรีธรรมวิเทศ (2563) จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง สรุปได้ว่า ข่าวสารการเลือกตั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประชาชนออกไปเลือกตั้งหรือไม่ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีการณรงค์การเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นในระดับหน่วยงาน ส่วนงานกองงานที่เกี่ยวกับสิทธิตามประชาธิปไตยของประชาชน และสร้างวินัยประชาธิปไตยให้กับประชาชนในท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การจัดกิจกรรมรณรงค์เชิญชวนไปเลือกตั้งใช้สิทธิทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สรุปได้ว่า การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ต้องมีวาจาสุจริตในการรณรงค์การเลือกตั้ง ไม่เอินเอียงฝ่ายใด ไม่จะเป็นในระดับหน่วยงาน ส่วนงานกองงานที่เกี่ยวกับสิทธิตามประชาธิปไตยของประชาชน สร้างวินัย ประชาธิปไตยให้กับประชาชนในท้องถิ่น เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหมู่บ้าน การเลือกตั้งไปใช้สิทธิ สิทธิตามการปกครองในประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็น การสร้างวินัยประชาธิปไตยให้กับประชาชนในท้องถิ่น ได้ปฏิบัติตามหน้าที่พลเมืองของประเทศ การอยู่ร่วมกัน การยอมรับเสียซึ่งกันมา ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง สรุปได้ว่า การเป็นสมาชิกพรรค การเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัวประชาชน ยังเข้ามาไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่มในชุมชน พรรคการเมืองมีมากเกินไป ต้องลงพื้นที่ให้ความรู้ให้กับประชาชน ชาวบ้านได้รับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการเป็นสมาชิกมีสิทธิอย่างไรบ้าง หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงพื้นที่ให้ความรู้ให้กับประชาชน ชาวบ้านได้รับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการติดแผ่นป้ายและการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนมาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ และจากจดหมายที่หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบการเลือกตั้งส่งมาตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำบ้านทุกบ้าน รณรงค์ให้ประชาชน แต่ละคนรับทราบวัน เวลา การเลือกตั้งท้องถิ่นในแต่ละครั้ง ให้ประกาศเสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์ ให้ชาวบ้านเลิกการซื้อสิทธิขายเสียง สนับสนุนประชาชนให้ตรวจสอบ

รายชื่อ สิทธิการเลือกตั้ง ก่อนถึง วันเลือกตั้ง ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง สรุปได้ว่า การวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง ก่อนการเลือกตั้งหรือหลังเลือกตั้งก็ดี ควรมีสติในการวิพากษ์วิจารณ์ ด้วยถ้อยที่ถ้อยอาศัย ประชาชนจะวิจารณ์พรรคการเมืองในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประชาชนจะพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัคร ซึ่งก็คือความพร้อมและความสามารถของผู้มาสมัครที่จะทำหน้าที่สนองความต้องการหรือแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนได้มากน้อยเพียงใด ประชาชนส่วนใหญ่มีการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง ช่วงที่มีการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนน้อยเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ส่วนใหญ่เป็นโดยการ สนับสนุนพรรค หรือองค์กรทางการเมือง ทำให้เป็นที่รู้กันว่าคนนี้สังกัดพรรคการเมืองนี้ คนในพื้นที่ คือปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองจะต้องมีสิ่งที่มาจูงใจทำให้ผู้ที่ออกมาใช้สิทธิ์ในการลงคะแนนเลือกตั้งนั้นไม่เป็นประชาธิปไตยเต็มตัว เพราะว่ายังมีนักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และหวัคະແນທີ່เข้ามาบีบบบาทในชุมชน ด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง สรุปได้ว่า การสนับสนุนพรรคการเมือง ด้วยความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อพรรคการเมืองนั้น ๆ หรือนักการเมือง การสนับสนุนพรรคการเมือง เป็นเรื่องของคนที่มื่อสิทธิพลหรือมีบิบบบาทในสังคมนั้น หรือพรรคการเมืองที่สนับสนุนเป็นตัวแปร สำคัญในการสร้างอำนาจต่อรองหรือเพื่่อำนวยผลประโยชน์แก่ตน

สุติมาศ แผลงศรี (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิของตนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประกอบด้วย 1. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร หมายถึง ลักษณะประจำตัวซึ่งผู้สมัคร รับเลือกตั้งต้องมีก่อนที่จะได้มาซึ่งสิทธิหรือตำแหน่ง 2. นโยบายของผู้สมัคร หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3. ความสัมพันธ์ส่วนตัว หมายถึง ความคุ้นเคยความสนิทสนม การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง 4. ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง หมายถึง ความเข้ากันได้ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง เกี่ยวกับความคิดทางการเมืองชนิด หนึ่งแต่เป็นความคิดทางการเมืองที่มีระบบระเบียบชัดเจนพอสมควร และเรียกร้องให้ผู้ เชื่อถือศรัทธาได้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านระบบ คิดนั้น ๆ

ขวัญหทัย แจ่มแจ้ง (2562) การทบทวนแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงมีดังนี้ 1) ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่มาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเพราะนโยบายของแต่ละบุคคลจะคล้ายกัน ในการตัดสินใจเลือกผู้รับสมัครการเลือกตั้งในประเทศไทยนั้นจะดูว่าคุณสมบัติของผู้สมัครเรื่องความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการศึกษาผลงานที่ผ่านมาแล้ว จึงตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น 2) ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครที่มาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเพราะการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในต่างประเทศนั้นจะมุ่งดูที่นโยบายว่า นโยบายของบุคคล ที่ตนเองจะเลือกนั้น สิ่งที่จะได้จากนโยบายนั้นเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ ถ้านโยบายของบุคคลนั้นตนเองได้ สิ่งตอบแทนก็จะตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น 3) ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง/กลยุทธ์ในการหาเสียง มีที่มาจากแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ เลือกตั้ง เพราะการรับรู้ข่าวสารการหาเสียง การรณรงค์ และกลยุทธ์ในการหาเสียงจะทำให้ประชาชนทราบถึง ตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้งและนโยบายจึงเป็นตัวกำหนดให้ตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น ปัจจัยด้านการจูงใจในสิ่งตอบแทน/ผลประโยชน์สิ่งตอบแทน มีที่มาจาก การลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง คือ ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเพราะการตัดสินใจเลือกตั้งในต่างประเทศนั้น จะมุ่งดูสิ่งที่ตนเองจะ ได้รับเมื่อเลือกบุคคลนั้น 4) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร มีที่มาจากทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ เพราะในการตัดสินใจเลือกผู้รับสมัครการเลือกตั้งมักจะดูที่ความสัมพันธ์ เช่น คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง บุคคลที่เคยช่วยเหลือตนเองหรือบุคคลที่เคยช่วยเหลือครอบครัวของตน และการเลือก

ตามบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวบอกให้เลือก เป็นต้น เหตุผลเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น

สามารถ ทองฝื่อ และเอกรินทร์ ต่วนศิริ (2563) จากการศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี สรุปว่าการเลือกตั้งครั้งนี้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ ฉบับปี พ.ศ.2560 โดยมีพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2561 หลายมาตราถือว่าเป็นเรื่องใหม่ มีความแตกต่างจากครั้งที่ผ่านมา ทำให้พรรคการเมืองและผู้ลงสมัครเลือกตั้งต้องศึกษาใหม่ทั้งหมด หากกล่าวในเฉพาะพื้นที่จังหวัดปัตตานี ก็มีความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีพรรคการเมืองส่งผู้ลงสมัครจำนวนมาก นั่นก็หมายความว่าทุกคะแนนเสียงย่อมส่งผลต่อพรรคในสัดส่วนคะแนนบัญชีรายชื่อของพรรคตามรัฐธรรมนูญใหม่ ภูมิทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสื่อออนไลน์ (Social Media) ส่งผลต่อรูปแบบ วิธีการหาเสียงของพรรคการเมืองและผู้ลงสมัครเลือกตั้ง “ปรากฏการณ์ใหม่” สำหรับพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ทำให้ผู้สมัครบางรายไม่สามารถสื่อสารทางสื่อออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกเว้นผู้สมัครที่เป็นคนรุ่นใหม่ แต่เชื่อว่าจะได้คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งตามกระแสสื่อออนไลน์แม้ว่าสื่อออนไลน์จะทะลุทะลวงไปถึงในหมู่บ้าน หากทว่าระบบหัวคะแนนสายสัมพันธ์ทางด้านเครือญาติ ระบบ อุปถัมภ์ ก็ยังคงมีผลต่อผลการเลือกตั้งที่ผ่านมา ดังนั้นจากตั้งแต่ไม่มีสื่อออนไลน์จนกระทั่งทุกคนใช้สื่อออนไลน์กันหมดก็ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกตั้ง ทั้งตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือ สื่อออนไลน์จะเป็นสื่อหลักของการสื่อสารทางการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งนอกจากนี้ผลการเลือกตั้งในครั้งนี้น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการเมืองของประชาชน โดยส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีที่ยังคงนิยมและเชื่อมั่นในตัวของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนเดิม แม้ว่าบางคนได้ย้ายพรรคไปสังกัดในพรรคการเมืองอื่นแทนแล้วก็ตาม สิ่งนี้อาจแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวอาจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจังจนสามารถชนะใจของประชาชน ได้อีกครั้ง นอกจากนี้แล้วการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนี้น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ตื่นตัวด้านการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปัตตานีมากยิ่งขึ้นกว่าครั้งที่ผ่านมา สังเกตได้จากจำนวน ของผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งทั่วไปปี2554 ด้วยจำนวนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.48 และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจในทางการเมืองด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิเช่น การร่วมรับฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองต่าง ๆ ร่วมรับฟังนโยบายของพรรคและผู้สมัครที่ตนเองสนใจเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งกันอย่างคับคั่ง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการหาเสียงของแต่ละพรรคการเมือง บ้างก็เข้าไปมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่สนใจและให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิของตนเพื่อกำหนดทิศทางทางการเมืองในพื้นที่ของตนเอง และอาจกล่าวได้ว่าประชาชนในจังหวัดปัตตานีได้เรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้นนั่นเอง

สรุปการตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายทางเลือกโดยผ่านการพิจารณาแล้วว่าเป็นทางที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นการตัดสินใจเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งพิจารณาเลือกผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองที่ตนเห็นว่าเหมาะสมที่สุดเป็นผู้แทนของตนในการเลือกตั้ง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชนในการเลือกผู้แทนของตนที่จะเข้าไปบริหารประเทศ การตัดสินใจเลือกตั้งที่ดีจะช่วยให้ได้ผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถ ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ การตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมือง

มีปัจจัยที่พิจารณาหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวบุคคล เป็นคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่สังกัด ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านบริบทหรือกระแสทางการเมือง และปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบการสัมภาษณ์ (interview guide) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured In-depth Interview) ด้วยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Selection) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยโดยการศึกษาเอกสาร การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา (Descriptive interpretation)

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 ท่าน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย โดยหลักเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณลักษณะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการยินยอมให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย รายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตัวแทนประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในปี พ.ศ.2566 จำนวน 10 ท่าน (อำเภอละ 1 ท่าน โดยเป็นผู้ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง)

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนภาครัฐ จำนวน 5 ท่าน (กลุ่มงานปกครองอำเภอในจังหวัดตรัง จำนวน 3 ท่าน, สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง (กกต.ตรัง) จำนวน 1 ท่าน และสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง จำนวน 1 ท่าน)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์การเมืองการปกครอง จำนวน 3 ท่าน, ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐประศาสนศาสตร์และการเมืองการปกครอง จำนวน 2 ท่าน)

3.3 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง ในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. แสดงความคิดเห็นทางการเมือง 2. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
2. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ภูมิหลังของผู้สมัคร 2. คุณสมบัติของผู้สมัคร 3. พรรคการเมือง 4. การสื่อสารทางการเมือง
3. ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่าง ๆ 2.

การสร้างกฎเกณฑ์ หลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง 3. การประเมินและจัดลำดับ 4. การตัดสินใจสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง

3.4 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบการสัมภาษณ์ (interview guide) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured In-depth Interview) ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตย กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชน แล้วนำมาร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข แบบสัมภาษณ์ ต่อจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เจาะลึกใน 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง 2) ประสิทธิภาพการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง และ 3) กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนผู้ไปใช้ใช้สิทธิเลือกตั้งในปี พ.ศ.2566 แต่ละอำเภอ และตัวแทนภาครัฐ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

ส่วนที่ 3 กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยนำผลที่ได้จากการพิจารณาและการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ในฉบับที่ 1 มาประกอบหัวข้อสัมภาษณ์ ทารูปแบบแรงจูงใจในการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลจากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ งานเขียนทางวิชาการ บทความทางวิชาการ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร สื่อ สิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ในการนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยงหรือที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระและกรอบแนวคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทสัมภาษณ์

3.5.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบตัวต่อตัวแบบเป็นทางการ (formal interview) ในการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา (Descriptive interpretation)

2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

2.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทันทีที่เก็บข้อมูลจากสนามได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะแรกนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นตัวกำหนดทิศทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งต่อไป และใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุง หรือกำหนดประเด็นคำถามย่อยขึ้นใหม่ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกัน

2.2 การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการลงสนามเพื่อสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการจัดระเบียบของข้อมูล เพราะข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากภาคสนามนั้น มักไม่อยู่ในรูปที่พร้อมจะนำไปใช้วิเคราะห์ได้ทันที ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้มาจัดรูปให้เหมาะสมก่อน ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ที่ถูกจดบันทึกด้วยลายมือและการบันทึกเสียงไว้ จากนั้นผู้วิจัยทำการเปลี่ยนข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้มาจากการถอดเทปบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์อย่างละเอียด ชนิดคำต่อคำ ให้มาอยู่ในรูปแฟ้มข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการอ่าน และสามารถนำไปใช้ประมวลผลโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากนั้นผู้วิจัยอ่านข้อมูลทั้งหมดเพื่อให้เข้าใจภาพรวมของข้อมูลก่อน โดยพยายามขจัดอคติและการตัดสินใจล่วงหน้า ทำความเข้าใจความหมายผ่านข้อมูลที่มีการอ่านนี้ทำหลายรอบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าใจมองเห็นภาพรวมของความคิดและประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละราย และเนื่องจากวิธีการเชิงคุณภาพไม่เน้นการใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจึงต้องมีการเขียนบันทึก การสังเกต เพื่อสามารถนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 การแสดงข้อมูล (Data Display) การแสดงข้อมูลเป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการตรวจสอบแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของการพรรณนา มากำหนดรหัส และจัดข้อมูลเข้าไปเป็นหมวดหมู่ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสสำหรับการวิเคราะห์ด้วยการนำกรอบการประเมินเป็นตัวตั้ง และทำการกำหนดรหัสตั้งต้นให้สอดคล้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยได้ตั้งขึ้น ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นหน้าที่ผู้วิจัยได้มองหาความเหมือนและความแตกต่างของชุดข้อมูล เพื่อแยกเอาชุดข้อมูลไปไว้ในหมวดหมู่ต่าง ๆ ที่สร้างไว้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการพัฒนารหัส โดยนำข้อมูลที่ได้ลงรหัสทั้งหมดมาทบทวนว่ารหัสมีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้ายังไม่เหมาะสมก็ปรับปรุงจนเหมาะสม หลังจากนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการนำหมวดหมู่ที่สร้างไว้มาเปรียบเทียบดูเพื่อที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหมวดหมู่ทั้งหมด ในการวิเคราะห์ขั้นนี้ผู้วิจัยได้ผสมผสาน เอาหมวดหมู่หลาย ๆ หมวดหมู่เข้าไว้ในประเด็นหลัก และประเด็นย่อย ตามคุณสมบัติของหมวดหมู่ ซึ่งการที่ผู้วิจัยสามารถสร้างประเด็นหลักที่จะบรรจุประเด็นย่อยและหมวดหมู่เข้าไว้ภายในได้นั้นเกิดจากการที่ผู้วิจัยมองเห็นแบบแผนของชุดความหมาย หรือมโนทัศน์ ที่ปรากฏให้เห็นซ้ำ ๆ กันในข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยมือร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในการลงรหัสและจัดหมวดหมู่ข้อมูล ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นแบบแผนของชุดความหมาย หรือมโนทัศน์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำตรงของผลการประเมิน จาก การที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทันทีที่เก็บข้อมูลจากสนามได้จำนวนหนึ่ง และดำเนินการเก็บข้อมูลไป

จนกระทั่งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วผู้วิจัยมั่นใจว่าแบบแผนของชุดความหมาย หรือมโนทัศน์ที่เกิดขึ้นนั้นซ้ำ ๆ กันจนเป็นแบบแผนที่แน่นอน แม้จะทำการสัมภาษณ์คนอื่น ๆ ต่อไปก็ไม่ได้ข้อมูลใหม่เพิ่มเติมอีก เรียกได้ว่าข้อมูลมีความอิ่มตัวเพียงพอ ผู้วิจัยจึงหยุดเก็บข้อมูล ทั้งนี้ในระหว่างที่วิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำข้อสรุปชั่วคราวและตัดทอนข้อมูล ด้วยการลองเขียนข้อสรุปแต่ละเรื่อง ซึ่งช่วยในการลดขนาดข้อมูล และช่วยกำจัดข้อมูลที่ไม่ต้องการออกไปได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาหาข้อสรุปและตีความหมายของผล หรือข้อค้นพบที่ได้นั้นคือ ข้อสรุปผลรวม ที่เป็นวิธีการสืบค้นหาความหมายโดยรวมของข้อมูล และทำการตรวจสอบว่า ข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้น มีความถูกต้องแม่นยำน่าเชื่อถือเพียงใด พร้อมกับนำเอาแนวคิดทฤษฎีที่สอดคล้องกับข้อมูลมาประกอบอธิบายบริบทเงื่อนไขของข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา

2.5 เมื่อได้ข้อสรุปแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อสรุปนั้น โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยนำข้อมูลจาก 1) ทฤษฎีและหลักการจากการค้นคว้าเอกสาร (Documentary Method) 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) และ 3) ข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ (Observation) มาตรวจสอบเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และยืนยันความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่สรุปแล้วกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตรวจสอบความถูกต้อง (Member Checking) เพื่อยืนยันว่าผู้วิจัยตีความได้ตรงตามเจตนารมณ์ แล้วนำเสนอผลวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนา

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง

ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นของประชาชนสามารถแสดงได้อย่างอิสระเสรี ทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ อีกทั้งมีการรวมกลุ่มชุมนุมและพูดคุยแลกเปลี่ยนทางการเมืองตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีโอกาส มีการแลกเปลี่ยนทางความคิด มีการแสดงความคิดเห็นไปตามกระแส และการที่รับรู้ข่าวสารข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลกันเป็นแรงดึงดูดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เป็นภาพสะท้อนของสังคมในพื้นที่ว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “การเลือกตั้งในจังหวัดตรัง มีการดึงดูดความสนใจอย่างสูงจากประชาชนเป็นภาพสะท้อนของสังคมในพื้นที่ว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง”

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งประชาชนชาวตรังมีอัตราการไปใช้สิทธิสูง เนื่องจากภาครัฐและตัวผู้สมัครจะใช้กลไกที่มีอยู่แรงจูงใจให้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ทำให้สถิติการไปใช้สิทธิการลงคะแนนของจังหวัดตรังสูงจนเป็นที่น่าพอใจ แสดงถึงความตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง และมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการไปเลือกตั้งใช้สิทธิ โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ประชาชนชาวตรังจะมีพฤติกรรมหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากมีการออกไปใช้สิทธิในระดับสูงในการเลือกตั้ง สส. และการเลือกตั้ง อบต. เช่นกันไม่น้อยกว่า 70%”

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนจังหวัดตรังมีพฤติกรรมเฉพาะชอบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งการรณรงค์หาเสียง การช่วยพรรคการเมืองในการหาเสียงให้ผู้สมัคร แต่หากมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วงจะมาร่วมกิจกรรมค่อนข้างน้อย หากเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประชาชนในจังหวัดตรังจะตื่นตัวและมีบทบาททางการเมืองทุกระดับทั้งการสมัครเป็นสมาชิกพรรค เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคและเคยเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรค จึงมีเครือข่ายและกลไกในการรณรงค์หาเสียงช่วยเหลือพรรค และมีการเข้าร่วมฟังการปราศรัยของนักการเมือง มีการรวมกลุ่มขับเคลื่อนและประท้วงเรียกร้องการเมืองและประเทศชาติมีปัญหาและความขัดแย้ง โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ประชาชน

จังหวัดตรังมีพฤติกรรมเฉพาะชอบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องของทุกกิจกรรม การรณรงค์หาเสียง การช่วยพรรคการเมืองในการหาเสียง แต่หากมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วงจะมาร่วมกิจกรรมค่อนข้างน้อย หากเทียบกับจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

ด้านภูมิหลังของผู้สมัคร ประชาชนจะมีการพิจารณาภูมิหลังของผู้สมัครทั้งด้านการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความประพฤติ การประกอบอาชีพ ประสบการณ์ทางการเมือง และชื่อเสียง ความมั่นคงทางด้านอาชีพ และมีชื่อเสียงของผู้สมัคร โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ค่อนข้างมีความละเอียดอ่อนในการพิจารณาภูมิหลังของผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา การประกอบอาชีพ ประสบการณ์ทางการเมือง และชื่อเสียงหลายปีที่ผ่านมาการเลือกตั้ง”

ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ประชาชนจะมีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ชื่อเสียงของผู้สมัคร อาชีพหลัก ผลงานที่ดีในอดีตเป็นที่ประจักษ์ ความสามารถเฉพาะประสบการณ์ด้านกฎหมาย มีจริยธรรมคุณธรรม เป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ มีมนุษยสัมพันธ์เฉพาะตัว เข้าถึงชุมชน มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล เป็นคนหนุ่มสาวคนรุ่นใหม่ โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “อายุต้องเข้าเกณฑ์ มีวุฒิการศึกษา อาชีพต้องมั่นคง มีผลงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง เป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะเลือกใคร เน้นคนที่มีการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี มีผลงานเป็นที่ประจักษ์”

ด้านพรรคการเมือง ประชาชนจะมีการพิจารณาพรรคการเมืองของผู้สมัคร โดยพิจารณาจากนโยบาย ความนิยมของพรรคการเมือง หัวหน้าพรรค ผลงานที่ดีในอดีตของพรรค สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้หรือไม่ ประกอบกับผลงานที่ผ่านมาได้ พรรคที่มีชื่อเสียง มีอุดมการณ์แน่วแน่ พรรคที่มีนโยบายที่สามารถทำได้จริง พรรคที่มีอุดมการณ์ โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ก่อนหน้านิยมนโยบายพรรคการเมืองที่โดนใจจับต้องได้ ได้รับผลประโยชน์โดยตรง แต่ในปัจจุบันต้องดูหัวหน้าพรรคเป็นใคร สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้หรือไม่ ประกอบกับผลงานที่ผ่านมาได้”

ด้านการสื่อสารทางการเมือง ประชาชนจะมีการสื่อสารทางการเมือง รับรู้ได้จากสื่อต่าง ๆ และการบอกเล่าปากต่อปาก การสร้างสัมพันธ์กับผู้คน เพื่อสื่อสารแลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดของนักการเมือง ทั้งในด้านการรับรู้ ถ่ายทอดในหมู่ประชาชน และผู้ที่มีบทบาททางการเมือง กิจกรรมที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง การสื่อสารการรับรู้ด้านการเมืองกับผู้สูงอายุมีน้อยไป ส่วนมากจะใช้การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่ายแต่ก็ยังประสมกับแบบเดิมที่ต้องมีโปสเตอร์หาเสียง รถแห่ประชาสัมพันธ์ ป้ายแนะนำตัว และเปิดเวทีปราศรัย ทำให้ประชาชนได้รับการสื่อสารมากขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ใช้หลายช่องทางทั้ง โทรทัศน์ วิทยุ โลกโซเชียล และจากการชักจูงโดยบุคคลแบบปากต่อปากและอื่น ๆ”

ผลการวิเคราะห์กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในทีวี สื่อออนไลน์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับรู้รับทราบจากสื่อต่าง ๆ และการบอกเล่าปากต่อปาก มีการสื่อสารให้ข้อมูลแลกเปลี่ยน สื่อสารทางเทคโนโลยีตามเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และกลุ่มไลน์ต่าง ๆ และได้รับข่าวสารหลากหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง สื่อตามสายของท้องถิ่น หรือหอกระจายข่าวหมู่บ้าน ถือได้ว่าครอบคลุมทุกพื้นที่ ภาครัฐใช้กลไกประชาสัมพันธ์พร้อมกันทั่วประเทศ และพรรคการเมือง กับผู้สมัครก็ช่วย

ประชาสัมพันธ์ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างทั่วถึง โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “การเลือกตั้งในจังหวัดตรัง ถูกขับเคลื่อนโดยการรับรู้ข่าวสารจากหลายช่องทาง ทั้ง โทรทัศน์ สื่อท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนในเครือข่ายส่วนบุคคล”

ด้านการสร้างกฎเกณฑ์ ประชาชนมีการหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้งจากการกระทำที่ผ่านมา หรือหลักการนโยบายที่ชัดเจน จากนโยบายของพรรคการเมือง และคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งประกอบการตัดสินใจ นโยบายการหาเสียงของผู้สมัคร และผู้นำพรรคที่โดดเด่น โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ให้ค่าน้ำหนักสูงกับ ความซื่อสัตย์ และจริยธรรมเป็นหลัก รองลงมาเป็นคุณสมบัติประกอบการรณรงค์ด้วยหลักพุทธธรรม และลดอคติส่วนตัว”

ด้านการประเมินและจัดลำดับ พิจารณาเปรียบเทียบจุดด้อย จุดเด่น ของผู้สมัคร ประเมินจากนโยบายของพรรคการเมืองสามารถปฏิบัติได้ตามที่ไว้กับประชาชน ผลงานในอดีตที่ผ่านมา ภูมิหลัง คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร แล้วจัดลำดับประกอบการตัดสินใจ โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ประเมินจากคุณสมบัติเพียบพร้อมทุกประการ วุฒิภาวะทางสังคม วุฒิการศึกษา และหน้าที่การงานของผู้สมัคร”

ด้านการตัดสินใจสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง ต้องผ่านการประเมินทุกข้อที่ตั้งไว้ ตัดสินใจเลือกจากการประเมินว่าดีที่สุด พิจารณาเลือกคนดีจริง ๆ ไม่ยึดติดตัวบุคคลหรือพรรค และงดออกเสียงถ้าไม่มีคนที่ให้เลือกจริง โดยผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า “ผ่านการประเมินทุกข้อที่ตั้งไว้เลย ตัดสินลงคะแนนให้”

เงื่อนไขและปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวางแรงจูงใจในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง

ในการส่งเสริมการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง มีเงื่อนไขและปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวาง ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ควรมีการสร้างกิจกรรมทางการเมือง เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์ทำประโยชน์สาธารณะให้กับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเกิดค่านิยมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ ให้เกิดการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างตัวแทนทางการเมือง และประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทน รับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อมีโอกาสและนำความเห็นนั้นสู่การรับรู้ของประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้อง รับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนนำสู่การแก้ไขในระดับพื้นที่และระดับนโยบาย ส่งเสริมบทบาทของกลุ่มประชาสังคมต่าง ๆ ในพื้นที่เมื่อมีโอกาส สร้างศรัทธา โดยการนำแนวทางที่ถูกต้องมาให้ชาวบ้านได้รับรู้ เป็นผู้เสียสละในเชิงประจักษ์ เสนอการพัฒนาให้ตรงจุดกับภูมิศาสตร์ โดยการใกล้ชิดชาวบ้านเพื่อทราบข้อมูลที่แท้จริง

การตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทน ควรใช้สื่อข้อมูลที่ชัดเจนมานำเสนอ สร้างกระแสความนิยมประชาสัมพันธ์ทุกโอกาสให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ทำกิจกรรมเข้าถึงหน่วยงานทั้งระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการสนับสนุนกิจกรรมของส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัดตรัง จัดกิจกรรมที่สร้างเสริมระบอบประชาธิปไตย ใช้เวทีปราศรัยให้เห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้เกิดความพึงพอใจที่จะออกไปเลือกตั้ง จูงใจให้เห็นรายละเอียดของนโยบายต่างๆ และประโยชน์ที่จะได้รับหลังการไปใช้สิทธิ จูงใจให้มองเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจของตนเองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องออกไปใช้สิทธิ

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ประชาชนชาวตรังสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้อย่างอิสระ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนชาวตรังที่มีอัตราการไปใช้สิทธิสูง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนจังหวัดตรังมีพฤติกรรมเฉพาะชอบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในทุกกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนชาวตรังเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งไม่ใช่เป็นเฉพาะสิทธิของประชาชนที่จะแสดงออกทางการเมืองด้วยการไปหย่อนบัตร แต่ยังถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองก็จะทำให้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยล้มเหลวได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ สอดคล้องกับ พระครูศรีธรรมวิเทศ (2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอเมืองจังหวัดชุมพร พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการติดตามข่าวสารทางการเมือง ข่าวสารการเลือกตั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประชาชนออกไปเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การจัดกิจกรรมรณรงค์เชิญชวนไปเลือกตั้งใช้สิทธิ์ทางการเมือง การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สร้างวินัย ประชาธิปไตยให้กับประชาชนในท้องถิ่น การเป็นสมาชิกพรรค ประชาชนยังเข้ามาไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่มในชุมชน พรรคการเมืองมีมากเกินไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง มีการพิจารณา ภูมิหลังของผู้สมัคร พิจารณาด้านการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่พวกพ้อง คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ประสบความสำเร็จสูงในหน้าที่การงาน ชื่อเสียงเกียรติยศและประสบการณ์ทางการเมือง คุณสมบัติของผู้สมัคร มีความพร้อม เสียสละ ตั้งใจพัฒนานำพาความเจริญ ไม่เห็นแก่ตัว เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ชื่อเสียงของผู้สมัคร อาชีพหลัก ผลงานที่ดีในอดีต การใช้กลยุทธ์วิธีการหาเสียง พรรคการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พิจารณาจากนโยบาย ความนิยมของพรรคการเมือง หัวหน้าพรรค ผลงานที่ดีในอดีตของพรรค การสื่อสารทางการเมืองรับรู้ได้จากสื่อต่าง ๆ และการบอกเล่าปากต่อปาก เพื่อสื่อสารแลกเปลี่ยนทัศนคติ ทั้งนี้เนื่องประชาชนจังหวัดตรัง มีการพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตัวแทนทางการเมือง ทั้งตัวของผู้สมัคร และพรรคการเมือง ก่อนการตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วยังมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ตั้งแต่กลุ่มภาคประชาสังคม นักสื่อสารมวลชน ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค และประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองสูง สาเหตุเพราะไม่มี การเลือกตั้งมานาน ทำให้ประชาชนมีความสนใจการเลือกตั้งครั้งนี้จำนวนมาก อีกทั้งบทบาทของสื่อมวลชนยังเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะในยุคออนไลน์ได้มีบทบาทอย่างมากต่อการเลือกตั้งครั้งนี้ สอดคล้องกับ ขวัญหทัย แจ่มแจ้ง (2562) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงมีดังนี้ 1) ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่มาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จะดูที่คุณสมบัติของผู้สมัครเรื่องความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการศึกษาผลงานที่ผ่านมาแล้ว จึงตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น 2) ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครที่มาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมุ่งดูที่นโยบายว่า นโยบายของบุคคล ที่ตนเองจะเลือกนั้น สิ่งที่จะได้จากนโยบายนั้นเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ ถ้านโยบายของบุคคลนั้นตนเองได้ สิ่งตอบแทนก็จะตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น 3) ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง/กลยุทธ์ในการหาเสียง มีที่มาจากแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ เลือกตั้ง เพราะการรับรู้ข่าวสารการหาเสียง การรณรงค์ และกลยุทธ์ในการหาเสียงจะทำให้ประชาชนทราบถึง ตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้งและนโยบายจึงเป็นตัวกำหนดให้ตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น ปัจจัยด้านการจูงใจในสิ่งตอบแทน/ผลประโยชน์สิ่งตอบแทน มีที่มาจากการ

ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพราะการตัดสินใจเลือกตั้งจะมุ่งดูสิ่งที่ตนเองจะได้รับเมื่อเลือกบุคคลนั้น 4) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร เพราะในการตัดสินใจเลือกผู้รับสมัครการเลือกตั้งมักจะดูที่ความสัมพันธ์ เช่น คนในครอบครัวญาติพี่น้อง บุคคลที่เคยช่วยเหลือตนเองหรือบุคคลที่เคยช่วยเหลือครอบครัวของตน และการเลือกตามบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวบอกให้เลือก เป็นต้น เหตุผลเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ตัดสินใจเลือกบุคคลนั้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สามารท ทองเผื่อ และ เอกรินทร์ ส่วนศิริ (2563) ที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจในทางการเมืองด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิเช่น การร่วมรับฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองต่าง ๆ ร่วมรับฟังนโยบายของพรรคและผู้สมัครที่ตนเองสนใจเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งกันอย่างคับคั่ง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการหาเสียงของแต่ละพรรคการเมืองบ้างก็เข้าไปมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่สนใจและให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิของตนเพื่อกำหนดทิศทางทางการเมืองในพื้นที่ของตนเอง และยังพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางสื่อออนไลน์ (Social Media) ส่งผลต่อรูปแบบวิธีการหาเสียงของพรรคการเมืองและผู้ลงสมัครเลือกตั้ง “ปรากฏการณ์ใหม่” สำหรับพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือ สื่อออนไลน์จะเป็นสื่อหลักของการสื่อสารทางการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

กระบวนการในการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดตรัง ประชาชนจังหวัดตรังมีกระบวนการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่าง ๆ ที่มีการ ประชาสัมพันธ์ทั้งในทีวี สื่อออนไลน์ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายต่าง ๆ มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ มีการเปรียบเทียบ ประเมินแล้วจึงทำการตัดสินใจ สอดคล้องกับ Plunkett and Attner (1994) ที่กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจนั้นประกอบด้วย 1) การระบุปัญหา เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป ของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย 2) การระบุข้อจำกัดของปัจจัย เมื่อสามารถระบุปัญหา ได้ถูกต้องแล้ว ควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่าง ๆ หรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ 3) การพัฒนาทางเลือก ทางเลือกเหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ 4) การวิเคราะห์ทางเลือก เป็นการนำเอาข้อดีและข้อเสียของ แต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกันอย่างรอบคอบ 5) การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียว ทางเลือกที่ดีที่สุดควรมีผลเสียต่อเนื่องในภายหลังน้อยที่สุด และให้ผลประโยชน์มากที่สุด 6) การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ นำผลการตัดสินใจ นั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล ช่วยให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่

5.2 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. การสร้างกิจกรรมทางการเมือง รับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อมีโอกาส โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง ควรจัดเวทีดีเบตออนไลน์ที่เปิดให้ประชาชนได้สื่อสารโดยตรงกับผู้สมัคร เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดตรัง

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พรรคการเมือง หน่วยงานราชการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารถึงประโยชน์ของการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง โดยผ่านช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์อย่างสม่ำเสมอ

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสร้างกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนเกิดค่านิยมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ ให้เกิดการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างตัวแทนทางการเมือง และประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทน เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อมีโอกาส

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมบทบาทของกลุ่มประชาสังคมต่าง ๆ ในพื้นที่เมื่อมีโอกาส เพื่อสร้างศรัทธา โดยการนำแนวทางที่ถูกต้องมาให้ชาวบ้านได้รับรู้ เช่น เป็นจิตอาสาในการให้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ชี้แนะกระบวนการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร

5. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรใช้การสื่อสารข้อมูลมาประชาสัมพันธ์ เพื่อนำเสนอประชาสัมพันธ์ทุกโอกาสให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง

6. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนกิจกรรมของส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัดตรัง เพื่อจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมระบอบประชาธิปไตย แรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

2. ควรมีการศึกษาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น เชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์ เจาะลึกประชาชนในแต่ละท้องที่ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญหทัย แจ่มแจ้ง. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิยม เวชกามา. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดสตูล. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยสยาม.
- พระครูศรีธรรมวิเทศ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอเมืองจังหวัดชุมพร. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 6(2), 23-32. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMSD/article/view/251903>
- พระมหาจักรกฤษ ทินนปญโญ (โกติรัมย์). (2562). ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิ. 1(1), 13-30.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิจัยวิชาการ, 2(1), 183-197. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/179213>

- สามารถ ทองเฟื้อ และ เอกรินทร์ ต่วนศิริ. (2563). การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและ
พัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- สุกั นะที. (2564). การตัดสินใจในการเลือกตั้ง ของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.
วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7(10), 171-182.
<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/LALIJ/article/view/252327>
- สุลีมาศ แปลงศรี. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา และ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัด นครพนม. สารนิพนธ์หลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- Nie, N. H. & Verba, S. (1975). **Participation in America: Political Democracy and Social
Equality**. New York: Harper and Row.
- Plunkett and Attner. (1994). **Introduction to management**. Wadsworth. Belmont, California.